

Prevzali sme: Tlačová správa 11. september Brusel

30 rokov a počítanie: Ako ďaleko je boj proti rakovine v EÚ?

V utorok (15. septembra) uvidí Európska komisia a luxemburské predsedníctvo EÚ hodnotenie troch desaťročí boju proti rakovine s ceremóniou a stretnutím na vysokej úrovni v hlavnom meste členského štátu. Táto akcia bude predstavovať 30. výročie záverov Rady z roku 1985, ktorá pripravila cestu pre prvú akciu na európskej úrovni o rakovine.

Na svojom zasadnutí z 28. - 29. júna toho roku prijala Európska Rada návrh na vytvorenie užších väzieb medzi Európou a jej občanmi, a v tejto súvislosti Rada zdôraznila význam zahájenia európskeho akčného programu proti rakovine.

Rýchly posun vpred počas 30 rokov a Lydia Mutsch, luxemburská ministerka zdravotníctva, a Vytenis Andriukaitis, komisár pre zdravie a bezpečnosť potravín, otvoria stretnutie na vysokej úrovni charakterizované panelovými diskusiami a diskusiami otázok a odpovedí zastrešujúc kľúčové témy. Tieto budú zahŕňať historické pozadie činnosti EÚ v oblasti rakoviny a dlhodobej perspektívy, kontinuity v rokoch 1985-2015 a Národné plány v tejto oblasti. Ako súčasť zamerania sa na rakovinu sa bude, v Bruseli založená Európska Aliancia Personalizovanej Medicíny (EAPM) združujúca pacientov, zdravotníkov, zdravotných projektantov, vedcov, priemysel a výskumníkov, podieľať na ďalších dvoch podujatiach zameraných na rakovinu prostaty a pankreasu.

Preskúmanie výsledkov nebolo nikdy vhodnejšie a, na akcii v Luxemburgu, sa bude rad vplyvných prednášajúcich vybraných zo skupín mnohých zainteresovaných strán (vrátane EAPM členov) zaoberať príslušnými témami týkajúcimi sa rakoviny. V rozhovore pred 30. výročím EAPM tajomník Gordon McVie povedal: "Diagnóza a liečba rakoviny sa za posledné tri desaťročia rozbehla míľovými krokmi, ale napriek týmto pokračujúcim úspechom, stále existuje veľká potreba prístupu zameraného viac na pacienta prostredníctvom personalizovanej medicíny spolu s najnovším vzdelávaním a s oveľa lepšou lekárskou / patientskou komunikáciou".

Dodal: "Navyše nikdy nemôže byť príliš veľa výskumu v tejto komplexnej sade smrteľných ochorení, a so starnúcou populáciou v Európe, z ktorej mnohým bude diagnostikovaná jedna alebo viac foriem rakoviny v nejakom bode ich životoch, teraz nie je čas zaspáť na vavrínoch. "

"Existuje výrazná nerovnosť v oblasti rakoviny v Európe," povedal profesor Mark Lawler, predseda výskumnej podskupiny EAPM a viceprezident pre výskum a inovácie, Európsky Cancer Concord (ECC). "Bohužiaľ tieto nerovnosti viedli k značným rozdielom vo výsledkoch v oblasti rakoviny u európskych občanov. Pri príležitosti Svetového dňa proti rakovine 2014 uviedla ECC Európsku Chartu práv pre pacientov s rakovinou v Európskom parlamente v Štrasburgu. 30. výročie uvedenia prvého boja proti rakovine predstavuje ideálnu príležitosť realizovať Chartu práv a zabezpečiť, aby mali všetci Európania rovnakú šancu poraziť toto ochorenie. "

Odhaduje sa, že jednej tretine prípadov rakoviny je možné predísť a EAPM je presvedčená, že nikdy nebol lepší čas chopiť sa príležitosti v prevencii rakoviny pomocou najnovších objavov v "omics" - vrátane genómovej vedy.

Vzhľadom k týmto pokrokom, sa naše znalosti bežných variantov týkajúcich sa rizika vzniku rakoviny vyšvihli z piatich na viac ako 450, a aj po genetickej stránke už vieme oveľa viac o tom, čo robí jednotlivcov citlivých.

Personalizovaná medicína je celá o poskytovaní správnej liečby správnemu pacientovi v správny čas, ale existuje dôvod prečo fráza "prevencia je lepšia ako liečba" je tak dobre známa.

Personalizovaná medicína využíva výskum, dáta a najmodernejšie technológie na poskytnutie lepšej diagnostiky a následnej starostlivosti pre občanov, ako je tomu v súčasnosti. Využíva genetickú informáciu na rozlíšenie, či konkrétny liek alebo režim bude fungovať pri konkrétnom pacientovi a pomáha lekárom pri rozhodovaní, aká liečba bude najúčinnnejšia. Môže to mať tiež veľký vplyv pri prevencii, keďže mnohé typy rakoviny možno liečiť, alebo sa výrazne zlepšia vyhliadky na vyliečenie, v prípade, že sú odhalené v počiatočnej fáze.

Skoršia diagnostika a skoršie zahájenie liečby má mnoho výhod, medzi nimi aj finančnú, pretože cena je hlavným problémom – s tým súvisia kľúčové otázky týkajúce sa efektívnosti nákladov novej a dokonca aj existujúcej liečby - lepšia diagnostika zmierni záťaž pre systémy zdravotnej starostlivosti v dvoch smeroch. Po prvé, umožní to preventívnejší prístup v tom, že táto génová technológia bude signalizovať pravdepodobnosť rozvoja konkrétneho ochorenia u konkrétneho jedinca a poskytne dobrú predstavu o tom ako sa bude vyvíjať, čím sa podporí včasný zásah.

Rakovina je zapríčinená mnohými faktormi, a preto v otázke prevencie treba zohľadniť životný štýl, rovnako ako pracovné prostredie a nepriaznivé vplyvy životného prostredia. Niektorým druhom rakoviny by bolo možné zabrániť úpravou alebo odstránením kľúčových rizikových faktorov, akými je fajčenie, alkohol, nadváha, nízka konzumácia ovocia a zeleniny a nedostatok fyzickej aktivity.

Medzi ďalšie kľúčové patria pracovné a environmentálne faktory, ako je vystavovanie sa karcinogénnym a mutagénnym látkam a vnútorná i vonkajšia kvalita ovzdušia. Po druhé, účinná liečba znamená, že pacienti v oveľa menšej miere vyžadujú nákladnú nemocničnú liečbu a sú schopní pokračovať v práci a prispievať k európskej ekonomike.

Personalizovaná medicína poskytuje v dnešnej dobe obrovský prínos pri liečbe rakoviny a musí byť zahrnutá do národných plánov všetkých členských štátov - National Cancer Plans (NCP).

Nanešťastie sa NCP v celej Európe značne líšia, a hoci personalizovaná medicína je rýchlo sa rozvíjajúca oblasť, nebola nijako zvlášť vysoko na programe o zdraví, keď väčšina z nich bola navrhnutá a realizovaná v rokoch 2008 až 2010.

Tiež sú v niektorých prípadoch NCP jednoducho zasadené v rámci plánu o zdravotnej starostlivosti, len kapitolou. Opäť, toto sa musí riešiť.

Medzitým, tiež v utorok v Aegina, v Grécku, v rámci "Akcii COST pre integrovanú európsku platformu pre výskum rakoviny pankreasu", EAPM uvedie svoj dokument o rakovine pankreasu, ochorení, ktoré je ôsmou najčastejšou rakovinou u mužov (deviatou u žien) v západnom svete a má pravdepodobne najnižšiu mieru prežitia spomedzi akéhokoľvek druhu rakoviny.

Toto "tiché" ochorenie nespôsobuje identifikovateľné symptómy v počiatočnej fáze, a je preto v súčasnej dobe ťažko detekovateľné. Po čase, keď sa príznaky objavia, je rakovina už často v pokročilom štádiu a v mnohých prípadoch je príliš neskoro na chirurgický zásah.

Odhad bol 79,331 nových prípadov rakoviny pankreasu v roku 2012 v krajinách EÚ-28, z čoho vychádza ako 4. najčastejšia príčina úmrtia na rakovinu v súvislosti s 78,669 odhadovanými úmrtiami v tomto roku. Je to vážny, rastúci problém, ktorým sa je potrebné zaoberať.

Medzi rečníkmi EAPM budú predseda akcie COST, Nuria Malats, a Angela Brand, ktorá je predsedníčkou pracovnej skupiny pre management pacienta.

Nakoniec, v stredu 16. septembra, obrátia členovia aliancie svoju pozornosť k zdraviu mužov a rakovine prostaty udalosťou v Európskom parlamente. EAPM v spolupráci so svojimi členmi tiež pripravila politický dokument na túto tému a medzi rečníkmi Aliancie budú zástupca pacientov Louis Denis a Didier Jacqmin z EAU.

Je potrebné, aby sa boj proti rakovine prostaty odohrával na európskej úrovni. Napriek významným pokrokom v liečbe, je to rastúci problém, ktorý má zásadný vplyv na zdravie mužov. V roku 2008 zomrelo v Európe na toto ochorenie asi 70.000 ľudí, čo predstavuje 10% zo všetkých mužských úmrtí na rakovinu v danom regióne. K prevažnej väčšine (92%) z týchto úmrtí došlo v najstaršej vekovej skupiny, ktorá predstavuje 65 a viac ročných.

Dnes asi 3.000.000 mužov v EÚ žije s rakovinou prostaty a ich počet bude narastať v dôsledku starnutia európskej populácie. Veľa sa zjavne dosiahlo u väčšiny typov rakoviny v priebehu posledných troch desaťročí, napriek tomu si EAPM myslí, že je stále potrebné mnohé urobiť, a ako vždy bude podporovať svojich členov v najbližších rokoch.

Pre viac informácií, prosím, kontaktujte:

Denis Horgan, výkonný riaditeľ EAPM, EAPM, Avenue de l'Armee / Legerlaan 10, 1040 Brusel, Belgicko Tel: + 32 4725 35 104 Webová stránka: www.euapm.eu

O EAPM

Európska aliancia pre personalizovanú medicínu združuje popredných európskych odborníkov v oblasti zdravotnej starostlivosti a zástupcov pacientov s cieľom zlepšiť starostlivosť o pacientov urýchlením vývoja, poskytovania a prijímania personalizovanej medicíny a diagnostiky.

Vyzýva Európsku komisiu, Európsky parlament a členské štáty EÚ, aby pomohli zlepšiť právne prostredie tak, aby mohli mať pacienti rýchly prístup k personalizovanej medicíne a bol podporený výskum.